

Sollefteå kommun

Pensionspolicy

Gäller för anställda och förtroendevalda

Innehåll

1	Sammanfattning	3
1.1	Beslutsordning.....	3
1.2	Pension till anställda	3
1.3	Pension till förtroendevalda.....	3
1.5	Information till anställda	2
1.6	Allmänt	2
2	Beslutsordning	2
3	Pension till anställda	2
3.1	Inledning.....	2
3.2	Minskad arbetstid med bibehållet intjänande av tjänstepension	2
3.3	Lönevaxling till pension	3
3.4	Särskild avtalspension enligt överenskommelse.....	4
	Hel särskild avtalspension.....	4
	Partiell särskild avtalspension	6
	Pensionsförstärkning	7
	Pension till kommundirektör och huvudenhetschefer.....	7
	AKAP-KR för anställd född 1985 eller tidigare	8
	Information om pensionsförmåner	8
	Informationsträffar	8
	Pensionsavgång	8
4	Pension till Förtroendevald.....	9
	OPF-KR25 bestämmelser för omställningsstöd, pension för förtroendevalda.	9
	OPF-KR 26 bestämmelser för omställningsstöd, pensioner och familjeskydd för	9
	förtroendevalda gäller från och med 2026-10-15.....	9
	Ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.	9
	Omställningsinsatser	9
	Pensionsbestämmelser.....	9
4.2	Förtroendevalda utan rätt till årsarvode.....	10
4.3	Förtroendevalda som bedriver egen näringsverksamhet.....	10

1 Sammanfattning

1.1 Beslutsordning

Kommunfullmäktige beslutar om pensionspolicyn, kommunstyrelsen är pensionsmyndighet.

Beslut om särskild avtalspension och pensionsförstärkning fattas av kommunstyrelsen eller enligt fastställd delegeringsordning.

Beslut om möjlighet till minskad arbetstid med bibehållet tjänstepensionsintjänande fattas av kommunstyrelsen eller enligt fastställd delegeringsordning.

Pensionshandläggare beslutar i normala och löpande pensionsärenden.

1.2 Pension till anställda

Anställda kan i enlighet med fastställda riktlinjer och efter individuell prövning beviljas minskad arbetstid med bibehållet tjänstepensionsintjänande.

Samtliga tillsvidareanställda i kommunen har möjlighet att löneväxla till pensionsförsäkring.

Särskild avtalspension på heltid eller deltid kan i enlighet med fastställda riktlinjer beviljas efter individuell prövning.

1.3 Pension till förtroendevalda

Förtroendevalda med årsarvode 40 % eller mer och som tillträder uppdrag 2015-01-01 eller senare, omfattas av OPF-KR (omställningsstöd och pension till förtroendevalda). Förtroendevalda med lägre årsarvode än 40 % erhåller belopp, motsvarande pensionsavgift i OPF-KR, utbetalat kontant. Detta gäller för förtroendevald som valts för bestämmelser för förtroendevalda första gången valet 2014 eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Förtroendevalda utan rätt till årsarvode får ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån efter ansökan. För näringsidkare gäller särskilda regler.

1.5 Information till anställda

Kommunen har fastställt riktlinjer för pensionsinformation till anställda.

1.6 Allmänt

Pensionsavtalen KAP-KL, AKAP-KR och bestämmelserna OPF-KR25 innehåller möjligheter till lokala beslut och överenskommelser. Med anledning av detta har kommunen antagit denna pensionspolicy i syfte att nå enhetliga och attraktiva pensionslösningar.

I pensionspolicyn beskrivs på ett samlat sätt de lokala bestämmelser och tillämpningar som kommunen beslutat om.

2 Beslutsordning

Kommunfullmäktige beslutar om pensionspolicyn.

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet.

Beslut om minskad arbetstid med bibehållet intjänande av tjänstepension fattas i varje enskilt fall av kommunstyrelsen eller enligt delegeringsordning. Som grund för beslutet ska kommunens ekonomi och verksamhet beaktas.

Kommunstyrelsen eller enligt delegeringsordning beslutar om särskild avtalspension och pensionsförstärkning enligt fastställda riktlinjer. Kostnaden för pensionen ska vara känd vid beslutstillfället.

Kommunens pensionshandläggare beslutar i normala och löpande pensionsärenden.

3 Pension till anställda

3.1 Inledning

Anställda med pensionsrätt omfattas av AKAP-KR alternativt KAP-KL tillsammans med de lokala kompletterande pensionsbestämmelser som kommunen beslutat om. Anställda som beviljats partiell sjuk- eller aktivitetsersättning kan dock omfattas av tidigare gällande pensionsavtal.

3.2 Minskad arbetstid med bibehållet intjänande av tjänstepension

I syfte att stimulera äldre anställda att arbeta högre upp i åldrarna, kan kommunen vid behov erbjuda möjlighet till minskad arbetstid med bibehållet intjänande av tjänstepension.

Möjligheten gäller tillsvidareanställda som har fyllt 64 år och som har minst 10 års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till arbetstidsminskningen.

Möjligheten innebär att den anställda genom permanent omreglering av tjänsten minskar sin arbetstid till lägst 50 procent av heltid. Lön utbetalas i förhållande till den nya lägre sysselsättningsgraden. Som pensionsgrundande lön för tjänstepension tillgodoräknas dock den fasta lön som gällde före arbetstidsminskningen. Denna lön förändras procentuellt med faktiska löneökningar.

Arbetstidsminskningen kan påverka den anställdes allmänna pension, sjukpenning, ersättning från avtalsförsäkringarna med mera, eftersom den kontanta lönen blir lägre. Kommunen kompenserar inte för sådan påverkan.

För att åtgärdens syfte inte ska förfelas, får den anställda inte ta annat arbete hos arbetsgivaren Sollefteå kommun samtidigt som arbetstiden i kommunen minskas.

Från och med 1 januari 2027 justeras nivåerna om arbetstidsminskning enligt AKAP-KR § 12 om bestämmelser för partiell nedtrappningsförmån för seniora arbetstagare.

3.3 Löneväxling till pension

Samtliga tillsvidareanställda har möjlighet att pensionsspara via ett överenskommet månatligt bruttolöneavdrag. Det överenskomna beloppet betalas i form av en premie till en tjänstepensionsförsäkring.

I syfte att uppnå kostnadsneutralitet tillgodoräknas den som löneväxlar ett premietillägg. Premietillägget motsvarar skillnaden mellan sociala avgifter som betalas på kontant lön och särskild löneskatt som betalas på pensionspremier. Den totala premien utgörs därmed av det överenskomna bruttolöneavdraget och detta premietillägg.

Syftet att uppnå kostnadsneutralitet innebär också att den oväxlade lönen ska ligga till grund för det ordinarie tjänstepensionsintjänandet. Löneöversynen ska göras med den oväxlade lönen som utgångspunkt.

Det lägsta belopp som kan växlas är 500 kronor per månad. Det högsta tillåtna växlingsbeloppet är 20 % av bruttolönen.

Premien betalas månadsvis till den försäkring som den anställda valt. Försäkringsbolag anvisas av arbetsgivaren.

För anställd som önskar löneväxla upprättas ett individuellt avtal mellan denne och kommunen. Avtalet gäller i 12 månader räknat från den överenskomna månad då löneväxlingen ska börja. Om det överenskomna avdraget inte kan verkställas görs ett uppehåll till dess detta återigen är möjligt.

Inför en ny avtalsperiod kan den anställda ändra belopp eller säga upp avtalet. Detta ska göras med en varseltid på minst tre månader. I annat fall förlängs avtalet automatiskt med 12 månader.

Anställd som har sagt upp ett avtal kan tidigast ingå ett nytt efter det att 12 månader förflutit från den tidpunkt då det tidigare avtalet upphörde att gälla.

Om förutsättningarna för löneväxling ändras på grund av ändringar i lag eller centralt kollektivavtal, kan såväl den anställda som kommunen säga upp avtalet med omedelbar verkan.

Löneväxlingen kan påverka den anställdes allmänna pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen kompenserar inte för sådan påverkan. Kommunen har tagit fram detaljerade regler för löneväxling.

3.4 Särskild avtalspension enligt överenskommelse

Hel särskild avtalspension

Särskild avtalspension beviljas med stor återhållsamhet och efter individuell prövning av kommunstyrelsen eller enligt fastställd delegeringsordning.

Hel särskild avtalspension kan övervägas vid omorganisation, övertalighet, besparingsåtgärder och av andra organisatoriska skäl då tjänsten inte behöver återbesättas och där alternativa arbetsuppgifter inte kan erbjudas.

I den mån kommunen finner det lämpligt att besluta om särskild avtalspension gäller detta för tillsvidareanställd som fyllt 64 år och som i direkt anslutning till avgången har minst 10 års sammanhängande anställningstid i kommunen.

Beroende av vilket pensionsavtal den anställda omfattas av gäller KAP-KL:s respektive AKAP-KR:s regler när så hänvisas.

Särskild avtalspension utbetalas med följande pensionsnivåer av pensionsunderlaget beräknat enligt KAP-KL/AKAP-KR:s bestämmelser.

FÖRFATTNINGSSAMLING

Pensionspolicy

Beslut i kommunfullmäktige 2026-06-22 § 57

0 - 7,5 inkomstbasbelopp	7,5 - 20 inkomstbasbelopp	20 - 30 inkomstbasbelopp
70 %	55 %	27,5 %

Särskild avtalspension utbetalas från och med den överenskomna avgångstidpunkten till och med månaden före 67-årsmånaden eller den tidigare månad då intjänad pensionsrätt 1997-12-31 och/eller förmånsbestämd ålderspension börjar utbetalas från kommunen.

Under tid med rätt till särskild avtalspension betalar kommunen pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension. Avgiftsunderlaget motsvarar 1/12 av pensionsunderlaget för varje månad som det föreligger rätt till särskild avtalspension, uppräknat med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till avgångsåret.

För anställd som omfattas av bestämmelserna om förmånsbestämd ålderspension ska tiden från avgången intill månaden före 65-årsmånaden tillgodoräknas som pensionsgrundande. Förmånsbestämd ålderspension ska beräknas på det pensionsunderlag som fastställts för den särskilda avtalspensionen.

Under tid med rätt till särskild avtalspension gäller skyddet avseende pension till efterlevande. Pension till efterlevande ska beräknas på det pensionsunderlag som fastställts för den särskilda avtalspensionen.

Särskild avtalspension samordnas med 70 % av förvärvsinkomst. Före samordning undantas förvärvsinkomst motsvarande ett prisbasbelopp per år.

Avgång med särskild avtalspension kan påverka allmän pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen kompenserar inte för sådan påverkan.

Partiell särskild avtalspension

Partiell särskild avtalspension beviljas med återhållsamhet och efter individuell prövning.

Partiell särskild avtalspension är ett av flera alternativ kommunen kan använda i samband med övertalighet. Den kan också användas för att underlätta då det finns behov av generationsväxling eller för att säkerställa framtida kompetensbehov.

Särskild avtalspension kan beviljas tillsvidareanställd som fyllt 64 år och vars anställning permanent omregleras till en lägre sysselsättningsgrad. För att beviljas särskild avtalspension krävs vidare att den anställda har minst 10 års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till omregleringen.

Den lägsta tillåtna sysselsättningsgraden efter omregleringen är minst 50 % av heltid.

Särskild avtalspension beviljas ej för anställd som uppbär partiell sjukersättning från Försäkringskassan.

Särskild avtalspension utbetalas med följande pensionsnivåer av pensionsunderlaget beräknat enligt KAP-KL/AKAP-KR:s bestämmelser, i den omfattning som motsvarar arbetstidsminskningen.

0 - 7,5 inkomstbasbelopp	7,5 - 20 inkomstbasbelopp	20 - 30 inkomstbasbelopp
70 %	55 %	27,5 %

Särskild avtalspension utbetalas från den överenskomna tidpunkten till och med månaden innan den då den anställda fyller 67 år eller den tidigare månad då sysselsättningsgraden ändras, anställningen upphör eller då intjänad pensionsrätt 1997-12-31 och/eller förmånsbestämd ålderspension börjar utbetalas från kommunen.

Under tid med rätt till särskild avtalspension betalar kommunen också pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension avseende den del som motsvarar arbetstidsminskningen. Avgiftsunderlaget för denna del motsvarar 1/12 av pensionsunderlaget, i förhållande till arbetstidsminskningen, för varje månad som det finns rätt till särskild avtalspension. Avgiftsunderlaget räknas upp med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till det år sysselsättningsgraden omreglerades.

För anställd som omfattas av bestämmelserna om förmånsbestämd ålderspension ska denna beräknas utifrån det pensionsunderlag som fastställts för den särskilda avtalspensionen. Motsvarande pensionsunderlag används också vid eventuell beräkning av pension till efterlevande.

Särskild avtalspension samordnas med 70 % av förvärvsinkomst som följer av arbete utanför kommunen. Före samordning undantas dock ett prisbasbelopp per år.

Särskild avtalspension kan påverka allmän pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen utger inte någon kompensation för detta.

Pensionsförstärkning

Medarbetare som avgår, efter initiativ från arbetsgivaren, med förtida uttag av tjänstepension på heltid eller deltid, kan få en pensionsförstärkning till pensionen. Pensionsförstärkning är inte någon rättighet utan prövas för varje enskild medarbetare med hänsyn till kommunens verksamhet och ekonomi.

Tilläggsbeloppen kan övervägas vid befarad övertalighet, organisatoriska förändringar, generationsväxling eller i annat särskilt fall.

Medarbetaren ska ha uppnått 64 års ålder. Beviljas för medarbetare som är tillsvidareanställd och har minst 10 års sammanhängande anställningstid i direkt anslutning till avgången. Beslut fattas i varje enskilt fall efter individuell prövning.

Det månatliga tilläggsbeloppet utgår med 24 % av den fasta månadslönen vid avgångstillfället, dock maximalt 8 500 kr per månad. Beloppet anpassas efter omfattningen av pensionsuttaget.

Beloppet är detsamma under hela utbetalningstiden och ingen indexering sker. Tilläggsbeloppet utbetalas varje månad från avgången och längst till månaden före 67 års ålder. Beloppet är skattepliktigt för medarbetaren.

Anställningen upphör i samband med pensionsavgången. Inget ytterligare tjänstepensionsintjänande sker därefter. Vid pensionering på deltid omregleras tjänsten permanent till den nya sysselsättningsgraden.

Avgång med förtida uttag kan påverka allmän pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen utger ingen ytterligare kompensation än ovan angivet tilläggsbelopp. De medarbetare som erbjuds pensionsförstärkning har möjlighet till individuell pensionsinformation via kommunen.

Beslut om pensionsförstärkning fattas i varje enskilt fall av kommunstyrelsen eller enligt delegeringsordning efter individuell prövning. Berörd verksamhet ansöker om pensionsförstärkning.

Kostnaden för pensionsförstärkningen finansieras av berörd verksamhet och tjänstepensionen från kommunens centrala pensionskonto.

Pension till kommundirektör och huvudenhetschefer

Kommunen kan i vissa fall och efter dialog erbjuda kommundirektör samt huvudenhetschefer AKAP-KR med en individuellt beräknad tilläggsavgift. Den individuella tilläggsavgiften baseras på beräknad förmån i KAP-KL och utefter medarbetarens individuella historik samt lön.

Individuellt beräknad tilläggsavgift innebär att tilläggsavgiften kommer att vara individuell och variera för varje enskild medarbetare som lägst är avgiften enligt grundnivåerna i AKAP-KR, 6% respektive 31,5%.

AKAP-KR för anställd född 1985 eller tidigare

Individuell överenskommelse kan träffas – efter tillstyrkan av kommunstyrelsen eller enligt delegeringsordning - om att den anställda ska omfattas av AKAP-KR istället för KAP-KL enligt de regler som anges i AKAP-KR.

Information om pensionsförmåner

Enligt KAP-KL och AKAP-KR ”Riktlinjer för arbetsgivarens informationsansvar” är arbetsgivaren ansvarig för att anställda informeras om de pensionsförmåner som tjänats in i anställningen.

Kommunen uppfyller informationskravet genom att de anställda via KPA Pension får årlig information om de intjänade pensionsförmånerna. Pensionsinformationen är skriftlig och lämnas i form av en pensionsprognos. Vad gäller information om den avgiftsbestämda ålderspensionen får respektive anställd information från det försäkringsbolag som valts.

Kommunens anställda som ska välja försäkringsbolag för den avgiftsbestämda ålderspensionen, får information och valblankett från Pensionsvalet PV AB.

Anställda med pensionsfrågor kan vända sig till kommunens pensionshandläggare. Utöver detta tillhandahåller kommunen pensionsinformation enligt nedan.

Informationsträffar

Kommunen genomför med viss regelbundenhet informationsträffar riktade mot två olika målgrupper. Den ena målgruppen utgörs av nyanställda tillsammans med anställda som nyligen börjat tjäna in ålderspension. Den andra målgruppen utgörs av anställda som fyllt 60 år.

Pensionsavgång

Anställda som planerar att avgå med pension ska lämna skriftlig ansökan till närmaste chef sex månader före planerad pensionsavgång. I god tid innan pensionsavgången informeras den anställda skriftligen om pensionsbeloppets storlek.

För begäran om utbetalning och information om avgiftsbestämd ålderspension, pension genom löneväxling ska den anställda vända sig till respektive försäkringsbolag.

4 Pension till Förtroendevald

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda gäller från och med 2015-01-01 för: Förtroendevald som väljs för första gången valet 2014 eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av pensions-bestämmelser för förtroendevalda

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet.

OPF-KR25 bestämmelser för omställningsstöd, pension för förtroendevalda.

OPF-KR 26 bestämmelser för omställningsstöd, pensioner och familjeskydd för förtroendevalda gäller från och med 2026-10-15.

Ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

Kommunen har antagit OPF att gälla från och med 1 januari 2015.

Omställningsstöd	Pensionsbestämmelser
Gäller för: Förtroendevald med uppdrag på heltid eller på deltid motsvarande minst 40 % av heltid.	Gäller för: - förtroendevald med uppdrag på heltid eller på deltid motsvarande minst 40 procent av heltid. - Avgiftsbestämd ålderspension avsätts till pensionsbehållning för förtroendevalda med uppdrag på minst 40 %. För förtroendevalda med uppdrag i mindre omfattning än 40 %, Pensionsavgiften ingår i sammanträdestaxan.

Omställningsinsatser

För att fastställa vad som kan rymmas inom OPF-KR25 § 3 Aktiva omställningsinsatser ska om förebild gälla motsvarande insatser för kommunens anställda enligt för dem gällande omställningsavtal. Någon skyldighet att upprätta handlingsplan finns inte.

Kommunstyrelsen har till uppgift att fastställa anvisningar för ansökan med mera, gällande finansiering av aktiva omställningsinsatser och/eller ekonomiskt omställningsstöd.

Pensionsbestämmelser

För Sollefteå kommun förstås att OPF-KR25 Pensionsbestämmelser § 5 Pensionsavgifter femte stycket har följande lydelse:

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen endast om den förtroendevalde haft uppdrag under året motsvarande minst 40 % av heltid. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande.

4.2 Förtroendevalda utan rätt till årsarvode

Förtroendevalda utan rätt till årsarvode kan efter ansökan få ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån. Ansökan om pensionsersättning ska göras senast 31 mars året efter det år till vilket förlusten hänförs. Till ansökan ska bifogas intyg från den förtroendevaldas arbetsgivare om att denne förlorat pensionsförmån.

Ersättningen utbetalas kontant och motsvarar för närvarande 6% på den ersättning som utbetalats för förlorad arbetsinkomst.

4.3 Förtroendevalda som bedriver egen näringsverksamhet

Förtroendevalda som bedriver egen näringsverksamhet och som kan styrka att tjänstepensionsförmån har förlorats, har rätt till ersättning med verifierat belopp. Intyg hämtas från den senaste inkomsttaxeringen. Ansökan ska göras senast 31 mars året efter det år till vilket förlusten hänförs